

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060204

DOM
2016-05-03
Stockholm

Mål nr
M 6229-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2015-06-16 i mål nr M 139-15, se bilaga

KLAGANDE OCH MOTPARTER

1. U S

2. Svenska Förpacknings- och Tidningsinsamlingen AB

Ombud för 2: D L

MOTPART

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs Stad

SAKEN

Förbud att bedriva verksamheten m.m. vid återvinningsstation ÅVP 7762 på Utlandagatan i Göteborgs kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom, punkten 1, fastställer Mark- och miljööverdomstolen Länsstyrelsens i Västra Götalands län beslut den 18 november 2014, dnr 505-38311-2013 och 505-40039-2013.

Dok.Id 1269338

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

U S har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och

- i första hand förbjuda verksamheten vid återvinningsstationen,
- i andra hand stänga återvinningsstationen och hålla den stängd till dess att villkoren i miljönämndens beslut uppfylls, förena beslutet med vite och förbjuda möjligheten att lämna glasavfall, samt
- i sista hand att möjligheten att lämna glasavfall avlägsnas från återvinningsstationen och överträdelser förenas med vite.

Svenska Förpacknings- och Tidningsinsamlingen AB (FTI) har bestritt U Ss yrkanden samt för egen del yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra mark- och miljödomstolens dom och fastställa Länsstyrelsens i Västra Götalands län (länsstyrelsen) beslut.

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs stad (nämnden) har, som det får förstås, medgett FTI:s yrkande.

U S har bestritt FTI:s yrkande.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Parterna har vidhållit vad de tidigare anfört i underinstanserna samt därutöver anfört i huvudsak följande.

U S

Efter att FTI satt ut nya glasbehållare har A2 Akustik utfört en ny kompletterande bullermätning, som visar att buller från inkast av alla materialslag fortfarande överskrider tillåtna bullernivåer inomhus och utomhus. Åtgärden har inte fått någon effekt på det buller som orsakas vid tömning av behållarna. Bullret från

återvinningsstationen utgör enligt miljömedicinsk expertis en risk för människors hälsa, varför det finns skäl att bifalla hans begäran om stängning.

Bullret vid återvinningsstationen är inte kortvarigt eller tillfälligt. Utförda mätningar visar att en enda ankomst med bil ger upphov till minst tre separata överskridanden (hantering, inkastning och stängning av billucka) av utomhusvärden när det gäller glas, och två när det gäller metall. Eftersom de flesta som kommer till återvinningsstationen medför mer än ett stycke avfall orsakar varje ankomst fler överskridanden.

Genomförda observationer visar att 280–310 överträdelser äger rum varje lördag och söndag. Störningsintervallet i samband med tömning, som uppgår till 11 minuter, är inte kort i bullersammanhang eftersom det återkommer dagligen. Hänsyn ska också tas till ljudnivån, tonaliteten och impulsiviteten.

Det finns ett stort antal alternativa och mindre hälsomässigt skadliga placeringar av återvinningsstationen i närområdet som inte har bostadshus i besvärande närhet. Vad FTI har uppgett om att kommunen har förordat att bostäder inte ska ha längre än 400 meter till en återvinningsstation stämmer inte enligt uppgift från kommunen. En omlokalisering skulle enligt kommunen kosta ca 25 000 kr, vilken inte kan bedömas som en stor, oskäligen eller oproportionerlig kostnad i förhållande till de risker för människors hälsa nuvarande placering utgör.

Det finns tystare alternativ återvinningsteknik där s.k. miljöhus används. Dessa är stängda och bullerdämpande. Med miljöhus kan verksamheten bedrivas i oförminskad skala. Miljöhus är även låsbara, vilket enkelt förhindrar lämning vid oönskade tidpunkter. Vid tömning rullas de hjulförsedda containrarna ut och töms med bil som nyttjar samma teknik som en sopbil. I närområdet finns redan sju miljöhus, vilka tillsammans gör området synnerligen välförsörjt av återvinningsmöjligheter. FTI och Göteborgs stad bör kunna samutnyttja de närbelägna miljöhusen.

FTI

Genom förordning (2006:1273) om producentansvar för förpackningar ställs höga krav på producenter av förpackningsmaterial på insamling och återvinning av

förpackningsmaterialet. För att uppnå uppsatta återvinningsmål måste återvinningsstationer placeras centralt i tätbebyggda områden. Miljökontoret i Göteborg förordar att bostäder ska ha maximalt 400 meter till en återvinningstation. Med en central placering i tätbebyggelse följer ofrånkomligen negativa konsekvenser, bl.a. vid tömning av behållarna. FTI har svårt att se hur producenterna ska kunna uppnå de högt ställda återvinningsmålen utan att det undantagsvis och i begränsad omfattning skapas buller kring eller strax över riktvärdena för buller inomhus enligt Folkhälsomyndighetens allmänna råd (FoHMFS 2014:13).

FTI har vidtagit den åtgärd som finns att tillgå för att i möjligaste mån begränsa buller i samband med inkast och tömning av glasbehållare genom att byta ut behållarna till mer ljudisolerade. Det finns i dagsläget inte några kända alternativa tömningsmetoder som kan reducera bullret i samband med tömning ytterligare. För andra materialslag än glas är ljudbilden vid inkast inte densamma och behovet av ljuddämpande tekniker vid inkast är därför inte lika stort som för glas. Det finns inte heller några alternativa behållare som förväntas minska bullret vid inkast och/eller tömning. FTI har därför vidtagit samtliga försiktighetsmått som är kända och tillgängliga i dagsläget.

Enligt FTI utgör den verksamhet som bedrivs vid återvinningsstationen inte en olägenhet för människors hälsa eller miljön eftersom den bullerstörning som uppstår vid tömning av avfallsbehållare till sin omfattning är helt tillfällig och till sin art ringa. Tömningsfrekvensen är i genomsnitt en per dag under dagtid och varje tömning varar cirka 6 minuter. Att ljudnivåerna under denna tid uppgår till mellan 48-61 dB(A) kan inte anses utgöra en olägenhet i miljöbalkens mening. Ett förbud mot verksamheten kan äventyra förpackningsproducenternas ansvar att uppfylla återvinningsmålen och får i förlängningen till konsekvens att insamling inte kan ske i tätbyggt område. Eftersom återvinningsstationen har ett högt skyddsintresse får en högre nivå av buller accepteras.

FTI har inte bestämt lokaliseringen av aktuell återvinningscentral, utan den följer av ett kommunalt beslut som meddelades i samband med att stationen anlades under 1990-talet. Någon alternativ placering i närområdet är inte möjlig i dagsläget.

Den bullerutredning som U S gett in i Mark- och miljööverdomstolen kan inte ligga till grund för en bedömning av om inkast i glasbehållare utgör en olägenhet för människors hälsa och miljön. Bl.a. har ljudtryck inomhus inte mätts upp och mätningen har skett under en mycket begränsad tid, som inte kan ligga till grund för en ekvivalent ljudnivå.

Återvinningscentralen kan inte ersättas med miljöhus, bl.a. eftersom miljöhusens kapacitet är väsentligen mindre och inte anpassade till det krantömmande system FTI använder sig av i dag.

Nämnden

FTI:s verksamhet är typiskt sett bullrande. Det är ett stort problem där man å ena sidan vill ha en fastighetsnära insamling i syfte att öka återvinningen av förpackningar för att hushålla med naturresurser, och å andra sidan inte störa boende så det uppstår olägenheter för människor. Generellt bedömer nämnden att maxvärdet om 45 dB(A), som föreskrivs i Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus, kan överskridas vid tömning eftersom det sker som mest 8–9 gånger per vecka, under förutsättning att det säkerställs att det aldrig sker mellan kl. 22.00–07.00. I enskilda fall där återvinningsstationen ligger mycket nära bostäder, som i detta fall, är det motiverat att begränsa tömningstiderna ytterligare, eftersom visst tömningsbuller kan överskrida maxvärdet rejält.

Varje återvinningscentral har genomgått en lokaliseringsprövning genom bygglov. Under den processen yttrar sig nämnden i fråga om placeringens lämplighet, och avstyrker då oftast en placering närmare bostäder än 20 meter. Cirka 70 procent av återvinningscentralerna inom Göteborg ligger närmare bostäder än 30 meter. Det är svårt att hitta alternativa lokaliseringar och svårt för FTI att få bygglov för annan placering på grund av risk för olägenheter.

Nämnden instämmer i mark- och miljödomstolens bedömning vad gäller frågan om buller från bildörrar, liksom frågan om ny mätning beträffande buller från glasinkast på de nya glasbehållarna.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen har i målet att ta ställning till om FTI:s verksamhet vid återvinningsstationen medför olägenheter för människors hälsa och vilka åtgärder som i så fall är miljömässigt motiverade och rimliga att ställa på verksamhetsutövaren för att begränsa dessa.

Tillämpliga bestämmelser framgår av underinstansernas avgöranden.

Inledningsvis gör Mark- och miljööverdomstolen samma bedömning som mark- och miljödomstolen i fråga om att nedskräpning, ”fiskning”, lek, buller från bildörrar samt förekomst av råttor vid återvinningsstationen inte utgör sådana olägenheter för människors hälsa som föranleder någon tillsynsåtgärd.

I fråga om buller på grund av verksamheten vid återvinningsstationen gör Mark- och miljööverdomstolen följande bedömning.

Såsom underinstanserna funnit ger utredningen i målet stöd för att verksamheten ger upphov till sådan olägenhet som avses i 9 kap. 3 § miljöbalken på grund av återkommande höga bullernivåer. Bullerstörningarna är främst kopplade till tömning av återvinningsbehållare och inkastning av avfall i dessa. Vid bedömning av vilka krav på åtgärder som är miljömässigt motiverade och rimliga för att begränsa olägenheten måste det beaktas att det föreligger ett starkt allmänintresse av att verksamheten bedrivs i nära anslutning till bostadsområden för att uppnå uppsatta mål beträffande återvinning av förpackningar. Det måste också beaktas att det är fråga om en befintlig verksamhet, avpassad efter ett visst uppsamlingsystem.

Vad gäller bullerstörningar hänförliga till tömning av avfallsbehållare framgår det att behållarna töms en gång per dag, ibland två gånger på lördagar, och att tömningen pågår under ca 5-10 minuter. Mot bakgrund av detta instämmer Mark- och miljööverdomstolen i länsstyrelsens bedömning att störningen i samband med tömning är kortvarig och av sådan karaktär att den får tålas. Att förbjuda verksamheten eller

lokalisera den på en annan plats är därför inte rimliga åtgärder för att begränsa bullerstörningen. Den av mark- och miljödomstolen föreskrivna regleringen av verksamheten med angivande av begränsningsvärden i form av högsta godtagbara maxbullernivåer är svår att tillämpa för verksamhetsutövare, tillsynsmyndigheter och allmänhet. Istället finns det, såsom nämnden och länsstyrelsen bedömt, skäl att i detta fall begränsa den bullrande aktiviteten genom att föreskriva tidsintervall inom vilka tömning får ske. Med ändring av punkten 1 i mark- och miljödomstolens dom ska därför länsstyrelsen beslut i denna del fastställas.

Vad gäller bullerstörning i samband med inkastning i återvinningsbehållare framgår det att FTI under målets handläggning har bytt ut de gamla glasbehållarna till nya ljuddämpande behållare. Med anledning av detta har länsstyrelsen återförvisat målet till nämnden för att utreda vilken effekt bytet fått på bullernivåerna, i vilken omfattning det förekommer att glas slängs nattetid och vilka åtgärder som kan vara miljömässigt och ekonomiskt rimliga för att eventuellt ytterligare begränsa störningen. Mark- och miljööverdomstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning att det inte utan nämnd utredning går att bedöma om ytterligare åtgärder bör vidtas. Eftersom den kompletterande bullerutredningen som U S har gett in i Mark- och miljööverdomstolen inte motsvarar den efterfrågade utredningen ska, i likhet med vad mark- och miljödomstolen funnit, länsstyrelsens återförvisningsbeslut i denna del stå fast.

Sammantaget bör således mark- och miljödomstolens dom ändras såvitt avser punkten 1 och länsstyrelsens beslut fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Anna Tiberg, tekniska rådet Anna-Lena Rosengården, hovrättsrådet Eyvor Helmenius samt tf. hovrättsassessorn Charlotte Jansson, referent.

Föredraganden har varit Aurora Svallbring.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-06-16
meddelad i
Vänernsborg

Mål nr M 139-15

KLAGANDE

U S

MOTPART

1. Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs Stad

2. Svenska Förpacknings- och Tidningsinsamlingen AB

Ombud för 2: D L

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Göteborgs beslut 2014-11-18 och 2014-11-18 i ärende nr 505-40039-2013 och 505-38311-2013, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Krav på begränsade tömningstider, begränsade möjligheter att lämna glasförpackningar och städning två gånger per dag för ÅVP 7762 på Utlandagatan i Göteborgs kommun

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen förbjuder Svenska Förpacknings- och Tidningsinsamlingen AB att bedriva verksamheten vid Återvinningsstation ÅVP 7762 Utlandagatan så att ljudnivån inomhus i bostadsrum i intilliggande bostadshus vid tömning av avfallsbehållare överskrider L_{AFmax} 45 dB. Förbudet gäller från dagen tre månader efter domens lagakraftvinnande.

Dok.Id 296129

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 08:00-16:00 -

2. Överklagandet avslås i övriga delar.
-

YRKANDEN M.M.

U S får i första hand anses ha yrkat att mark- och miljödomstolen förbjuder verksamheten, i andra hand att återvinningsplatsen stängs och hålls stängd till dess att villkoren i Miljönämndens beslut uppfylls och att beslutet förenas med vite och att domstolen förbjuder möjligheten att lämna glasavfall. I tredje hand yrkar han att möjligheten att lämna glasavfall avlägsnas och att överträdelser förenas med vite. Som grund för sin talan har han anfört i huvudsak följande. Mätningar från A2 Akustik har visat att samtliga tömningar, oavsett materialslag, medför överskridanden av gällande gränsvärden för buller, såväl utomhus vid fasad som inomhus. I MÖD 2013:48 uttalar sig Naturvårdsverket om hälsorisker orsakade av buller vid sådana nivåer, samt även vid lägre nivåer. Länsstyrelsen synes inte ha beaktat avgörande MÖD-avgörandet i kombination med mätresultat i sitt beslut. Detta måste givetvis beaktas och ligga till grund för inskränkningar för verksamheten, alternativt att verksamheten helt stoppas. Försiktighetsprincipen måste gälla. I beslutet godtar Länsstyrelsen att verksamheten fortgår eftersom nya glasbehållare har satts upp. Den enda motiveringen för detta syns vara att glasbehållarna är nya – inga krav har ställts på prestanda avseende buller eller bullerdämpning. Eftersom mätningar från A2 Akustik entydigt visar att inkastning av glas ger upphov till överskridanden av de tillämpliga nivåerna för buller utomhus kan det inte anses vara i enlighet med försiktighetsprincipen att godta fortsatt verksamhet med den enda motiveringen att behållarna är nya. Tvärtom måste verksamheten stoppas eller inkastning begränsas tills det är bevisat att de nya behållarna gör att de relevanta bullernivåerna inte överskrids. När det gäller buller orsakat av bilar visar mätningarna från A2 Akustik entydigt att bildörrar/-luckor som stängs orsakar överskridanden av de tillämpliga gränsvärdena utomhus. Inget sägs i länsstyrelsens beslut om dessa överskridanden. Mätningarna samt vad som sägs i MÖD 2013:48 om hälsorisker orsakade av buller och försiktighetsprincipen bör sammantaget leda till att detta överklagande bifalles. Avseende frekvens på antalet stängningar kan hänvisas till t.ex. miljödomstolen vid Växjö tingsrätts dom i mål nr M 3194-10 där man utgår från tömningsfrekvensen för att undersöka hur ofta glas lämnas. Som har visats i inlägga till länsstyrelsen råder det förekomst av döda råttor runt återvinningsstationen, vilket även antyder förekomst av levande råttor i

icke ringa mängd, detta 25 centimeter från närmaste bostadsfasad. Länsstyrelsen anger inte i sitt beslut varför detta skulle vara godtagbart. Som har visats i inlägga till länsstyrelsen har återvinningsstationen blivit en frekvent plats för ”fiskning” ur behållarna liksom att den blivit lekplats för de lokala pojkgängen. Länsstyrelsen anger i sitt beslut inte varför detta skulle vara godtagbart. Vidare förekommer nedskräpning i ytterst stor omfattning vid stationen.

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs kommun har ansett att länsstyrelsens beslut ska stå fast och har i huvudsak anfört följande. Återvinningsplatsen fyller en viktig funktion i samhället och är en förutsättning för att återvinning av förpackningar kan utföras på ett effektivt sätt. Tidsintervallerna för att begränsa tömningstiderna är satta för att minska problemen med bullerstörningar vid tömning av glasbehållarna under tiden då människor vanligtvis är lediga och hemma i sina bostäder. De nya behållarna är bullerdämpade. Miljöförvaltningen har inga ljudmätningar, men har däremot varit ute och provkastat glas och jämfört med de äldre glasbehållarna som inte är ljuddämpade. Upplevelsen var att ljudet från de bullerdämpade behållarna är lägre, dovare och kortvarigare jämfört med de behållare som inte är ljuddämpade. Länsstyrelsen återförvisade ärendet för fortsatt utredning av bullernivåerna på denna återvinningsstation. Miljöförvaltningen har dock inte ställt krav på FTI att mäta vid stationen eftersom ärendet är överklagat. Miljöförvaltningen har inte fått in några ytterligare klagomål på denna återvinningsstation. Beträffande nedskräpning så skapas detta av enskilda personer som missköter sig. Miljöförvaltningen anser att det inte är rimligt att en enskild verksamhetsutövare som rättar sig efter myndighetens krav ska bära kostnaden för detta i så stor utsträckning som det yrkas på i överklagandet, då åtgärden att byta till bullerdämpande behållare är genomförd.

Svenska Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI) har bestritt ändringsyrkandena i sin helhet och åberopat vad bolaget anfört vid länsstyrelsen samt i huvudsak anfört följande. FTI har vid länsstyrelsen utförligt förklarat sin inställning i sak och särskilt betonat vikten av ett lämpligt insamlingssystem med hög servicegrad och närhet för konsumenter, och hur närheten – speciellt i storstäder – är en av grundförutsättningarna för att återvinningsmålen uppnås.

Återvinningsstationer är vidare ett naturligt och ofrånkomligt inslag i stadsmiljön. Vissa störningar i form av temporärt höga ljudnivåer från återvinningsstationer måste därför tålas för att återvinnings- och miljömålen ska kunna uppfyllas. Det kan även poängteras att lämpliga och proportionella åtgärder vidtagits av FTI för att begränsa bullernivåerna genom att gamla glasbehållare ersatts av nya toppmoderna ljuddämpade sådana. Denna åtgärd sänker uppmätt ljudnivå såväl vid inkastning av glasförpackningar som tömning av behållare. Någon bullerutredning efter det att denna åtgärd vidtogs har inte företagits. Eftersom bullrets omfattning inte är klarlagd är det svårt för FTI att i nuläget kommentera dess påverkan. Således har FTI vidtagit de åtgärder och i övrigt agerat i enlighet med vad som åligger en verksamhetsutövare enligt 2 kap. 3 § miljöbalken. Därutöver har FTI även, som försiktighetsåtgärd, godtagit att tömningstiderna begränsas. I tillägg till detta är det ljudtryck, som torde vara mest relevant för klaganden, det buller som uppmätts inomhus. Bortser man från de tidigare redovisade bristerna i den åberopade ljudtrycksmätningen och enbart ser till de uppgivna mätvärdena kan det utläsas att nivåerna i de flesta fall enbart ligger marginellt över de tillåtna riktlinjerna vad gäller ekvivalent ljudtryck. Denna mätning redovisar, mot bakgrund av att mätningarna inte utförts på ett korrekt sätt, högst sannolikt ett för högt värde. Detta betyder att ekvivalent ljudtryck inomhus på aktuell adress istället understiger de tillåtna värdena – märk väl att dessa värden är baserade på de tidigare behållarna, utan den nya ljuddämpande tekniken.

Vidare har klaganden gjort gällande att ljud från bildörrar orsakar höga nivåer av buller. FTI anser sig inte ansvara för hur allmänheten väljer att transportera sig till återvinningsstationerna som man tillhandahåller, eller med vilken kraft en stängning av en bildörr sker. Vidare kan konstateras att den rapport som klaganden hänvisar till inte redogör för hur mätningen avseende buller från bildörrar är utförd, utan hänvisar enbart till en beräkning ”medelvärdesbildad över flera mätningar” används. Det är bland annat oklart vilka mätningar som ligger till grund för dessa beräkningar, när mätningarna är utförda, hur dessa genomförts och vilket bakgrundsljud som vid tillfället kunde uppmätas. Därtill kan konstateras att ljudmätningen saknar uppgifter om uppmätt ljudnivå inomhus avseende buller från

bildörrar. I enlighet med vads om angetts i föregående stycke är det uppmätta ljudvärden inomhus som har störst betydelse vid bedömningen av om bullerstörningen ska anses utgöra en olägenhet för människors hälsa enligt 9 kap. 3 § miljöbalken. Utredningen är därför bristfällig och kan inte läggas till grund för beslut i frågan. I övrigt är platsen direkt avgränsande till en större parkering och även en gata som kan nyttjas för parkering. Det kan därför antas vara frekvent förekommande öppning och stängning av bildörrar i närheten av berört område utan att detta hänger samman med besök av återvinningsplatsen. Det är därför sannolikt att det uppmätta ljudtrycket från stängning av bildörrar inte endast avser fordon som besöker återvinningsstationen. Även på denna grund ska utredningen inte tillmätas någon betydelse. Vad gäller klagandens inspel beträffande nedskräpning städas den aktuella återvinningsstationen redan två till tre gånger i veckan. Det framgår vidare av de bilder som klaganden bifogat att återvinningsstationen är omringad av ett högre staket för att minska spridning av skräp som ibland lämnas utanför behållarna ifråga. De bilder som klaganden bifogat synes vara tagna vid några få tillfällen. Det tål därför även att påtalas att nedskräpning inte sker i någon större omfattning, och för de fall det sker städas det upp relativt omgående. Utöver detta har klaganden påtalat att ”fiskning” och lek förekommer. Om det förekommer – vilket FTI inte har getts anledning att tro – är detta något som FTI svårligen kan ansvara för. Det enda sättet detta går att åtgärda torde vara att inhägna och låsa hela området, vilket skulle motverka syftet med att allmänheten ska beredas möjlighet att lämna förpackningar till återvinning. Det saknas vidare grund för antagandet att det skulle förekomma råttor vid aktuell station. Beträffande den av A2 Akustik utförda ljudmätningen bör även särskilt noteras att den uppmätta bakgrundsniån under mätningarna uppgick till 33 dBA, vilket inte har beaktats. Det kan antas att denna generella bakgrundsniån har haft en förhöjande inverkan på de uppmätta värdena för ljudtryck vid samtliga mätningar. Exakt hur stor inverkan detta har haft är dock omöjligt för FTI att uttala sig om. Dock utgör denna omständighet ytterligare ett skäl till att aktuell ljudmätning inte kan anses redovisa tillförlitliga värden och därför inte ska beaktas vid beslutet. Sammantaget framträder bilden av att klaganden, med de olika påståenden som framförts i målet, helt enkelt motsätter sig etablering och drift av en

återvinningsstation i stadsmiljö. En sådan ordning skulle innebära en resa tillbaka i tiden till början av 1990-talet, innan EU-rätten och svensk lagstiftning genom producentansvarsreglerna ställde krav på att producenterna ska tillhandahålla lämpliga insamlingssystem till vilka hushållen ska lämna sina utsorterade förpackningar.

DOMSKÄL

Enligt 2 kap 6 § miljöbalken ska en verksamhet lokaliseras till en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Vid bedömningen ska beaktas sådana försiktighetsmått och skyddsåtgärder som är möjliga enligt 2 kap. 3 § miljöbalken och rimliga enligt 2 kap. 7 § samma balk. Vid prövning av tillsynsfrågor, varom nu är fråga, är verksamhetsutövaren enligt 2 kap. 1 § miljöbalken skyldig att visa att de ovannämnda förpliktelseerna iakttas.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att den aktuella återvinningsstationen är lokaliserad i omedelbar anslutning till ett flerbostadshus. Det ligger i sakens natur att den som – efter sådan nogsam bedömning av lämplig lokalisering som förutsätts i miljöbalken – väljer att lokalisera en verksamhet i ett så känsligt läge måste vara särskilt uppmärksam på att verksamheten inte orsakar olägenheter för människors hälsa och att verksamhetsutövaren vidtar de försiktighetsmått och skyddsåtgärder som behövs. U S har anmält de nu aktuella störningarna till nämnden som har inlett ett tillsynsärende. Han har också presenterat en bullerutredning som indikerar att bullerstörningarna överskrider de riktvärden för buller som brukar användas i rättspraxis på ett sätt som inte är godtagbart. Dessa riktvärden får anses som ett uttryck för den kvalitet i bullerhänseende som samhället eftersträvar för boende. Att störningsintervallet är förhållandevis kortvarigt vid varje tömning innebär inte att man kan bortse från överskridandena i ett fall där det är fråga om en dagligen återkommande störning. Inte heller den omständigheten att återvinningsstationer tjänar ett ändamål av viss allmän vikt bör medföra att man kan bortse från överskridandena av nämnda bullervärden. FTI har inte presenterat någon egen bullerutredning som visar att riktvärdena innehålls. Inte heller har bolaget

redovisat underlag som visar att den valda lokaliseringen är lämplig i miljöbalkens mening, huruvida tömning kan ske på alternativa sätt eller att bolaget i övrigt vidtagit tillräckliga försiktighetsmått.

Mark- och miljödomstolen finner inte skäl att ifrågasätta riktigheten i de ljudmätningar som A2 Akustik utfört. Domstolen ställer sig tveksam till att använda ekvivalentvärden för de relativt kortvariga störningsintervall som förekommer vid tömningar av avfallsbehållare. Av ljudmätningarna framgår emellertid att riktvärdena i SOSFS 2005:6 (numera FoHMFS 2014:13) avseende maximalt ljud inomhus, 45 dB, överskrids flera gånger vid varje mätt tömning av avfallsbehållare. Det har inte framkommit annat än att överskridandena hänför sig till varje förekommande avfallsfraktion. Tömning av behållarna är en nödvändig förutsättning för verksamhetens bedrivande. Att FTI nu har bytt ut glasbehållarna mot ljuddämpade påverkar inte ljudnivåerna beträffande övriga avfallsslag. FTI har inte heller visat att nämnda riktvärden innehålls med de nya glasbehållarna. Det kan inte uteslutas att FTI genom ytterligare försiktighetsmått kan bedriva verksamheten, i varje fall beträffande vissa avfallsslag, utan att ljudnivåerna överstiger riktvärdet. Ett totalförbud för verksamheten framstår därför för närvarande som alltför ingripande. Istället bör förbudet formuleras på sätt framgår av domslutet, vilket möjliggör fortsatt verksamhet om ljudnivån 45 dB inomhus innehålls. Om verksamheten sålunda kan bedrivas vidare, ska de tömningstider som framgår av nämndens beslut fortsatt gälla. Det ankommer på tillsynsmyndigheten att utöva den tillsyn som behövs för att säkerställa att verksamheten, efter tremånadersfristen, inte överskrider de ljudnivåer som fastställs i denna dom.

A2 Akustiks utredning indikerar att bullerriktvärdena överskrids även vid glasinkast. I målet har framkommit att FTI efter nämndens beslut har bytt ut de tidigare glasbehållarna mot nya, ljuddämpade sådana. Enligt uppgift från FTI har det inte utförts någon bullermätning efter nyinstallationen. Som länsstyrelsen anfört bör en sådan utföras (om verksamheten alls kan bedrivas enligt vad som anförs i föregående stycke) för att säkerställa att glasinkasten innehåller riktvärdena.

Länsstyrelsens beslut framstår för närvarande som en tillräckligt ingripande åtgärd och överklagandet bör därför avslås i denna del.

Beträffande nedskräpning gör domstolen samma bedömning som länsstyrelsen.

Mark- och miljödomstolen finner inte att det framkommit att övriga omständigheter som U S åberopar – buller från bildörrar, förekomst av råttor och ”fiskning” – är av sådan omfattning att de bör föranleda någon tillsynsåtgärd.

Sammanfattningsvis finner mark- och miljödomstolen alltså att verksamheten ska vara förbjuden om ljudnivåerna från tömning av avfallsbehållarna överskrider bullerriktnivåerna och att inkast i glasbehållarna för närvarande regleras tillräckligt genom länsstyrelsens återförvisningsbeslut. Överklagandet såvitt avser åtgärder mot nedskräpning, buller från bildörrar, råttförekomst och ”fiskning” ska avslås.

Skiljaktig mening, se bilaga 2.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 3 (DV427)

Överklagande senast den 7 juli 2015.

Ove Järholm

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Ove Järholm, ordförande, och tekniska rådet Nils-Göran Nilsson (skiljaktig).